

Sygn. akt I ACz 176/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodnicząca: SSA Danuta Jezierska (spr.)

Sędziowie: SA Mirosława Gołuńska

SA Agnieszka Sołtyka

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa L. N.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w Świnoujściu

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 stycznia 2017 roku, sygn. akt I C 549/16

postanawia:

1. oddalić zażalenie ;
2. odstąpić od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Mirosława Gołuńska Danuta Jezierska Agnieszka Sołtyka

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił pozew powoda L. N. złożony w niniejszej sprawie (punkt 1) oraz zasądził od powoda L. N. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, kwotę 14.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd meriti wskazał, że powód L. N.

pozewem z 16 kwietnia 2016 r. uzupełnionym pismem procesowym z dnia 2 listopada 2016 roku wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego kwoty 1.100.000 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem działanie władzy publicznej wobec uniemożliwienia powodowi prowadzenia egzekucji z obciążonych hipoteką przymusową nieruchomości posiadających księgi wieczyste prowadzone przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu V Wydział ksiąg Wieczystych dla nieruchomości położonych przy ulicy (...) w M. lokali stanowiących odrębne nieruchomości. Zdaniem powoda działanie sprawcze polegało na „wydaniu przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu błędnych postanowień w kwestii oddalenia wniosków powoda o dokonanie wpisu - poprzez przywrócenie wpisu hipotek - które to postanowienie w obliczu uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z 29 października 2015 r. o sygn. akt I ACa 567/15 stanowi zdarzenie sprawcze”.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Świnoujściu, reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., a nadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy rozpoznając niniejszą sprawę zwrócił uwagę, że z powództwa L. N. przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez jednostki organizacyjne, tj. Prezesa Sądu Rejonowego w Świnoujściu albo organ jednostki nadrzędnej, tj. Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie toczy się lub toczyło co najmniej 6 spraw, które oparte są na tym samym stanie faktycznym. W każdej z tych spraw powód opierał albo opiera swoje roszczenie odszkodowawcze na podstawie faktycznej, którą stanowią rzekomo popełnione przez Sąd Okręgowy w Szczecinie błędy przy rozpoznawaniu środków zaskarżenia powoda od orzeczeń wydawanych przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu w toku postępowań zabezpieczających lub postępowań o wykreślenie wpisu o ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomościach, będących własnością Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ś.

Sprawami, w których powód dochodził albo dochodzi ochrony prawnej tak sformułowanego roszczenia są:

1. I C 534/10 tocząca się przed Sądem Okręgowym w Szczecinie, gdzie powód domagał się zapłaty 555.534,15 zł tytułem odszkodowania; pozew został oddalony, apelacja powoda została oddalona; Sąd Najwyższy wyrokiem z 21 marca 2013 r. II CSK 420/12 uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego do ponownego rozpoznania; po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z września 2013r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego z 30 listopada 2011 r. w sprawie I C 534/10; dalej Sąd Okręgowy wyrokiem z 31 marca 2015 r. w sprawie I C 1187/13 umorzył częściowo postępowanie z uwagi na częściowe cofnięcie powództwa przez powoda i oddalił powództwo w pozostałym zakresie, a Sąd Apelacyjny wyrokiem z 29 października 2015 r. oddalił apelację powoda (I ACa 567/15); Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej powoda;
2. postępowanie zainicjowane pozwem z dnia 17 lutego 2013 r. wniesionym do Sądu Okręgowego w Szczecinie I C 199/13 zakończone postanowieniem z 1 lipca 2013r. o odrzuceniu pozwu, na które pozwany złożył zażalenie rozpoznane przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie i oddalone w postanowieniu z 27 stycznia 2014r. w postępowaniu I ACz 1533/13;
3. postępowania zawisłe przed Sądem Okręgowym w Szczecinie pod sygnaturami I C 607/13 oraz I C 612/13 zakończone postanowieniami o odrzuceniu pozwu (I ACz 133 i 134/14);
4. postępowanie o zapłatę kwoty 600.000 zł zainicjowane pozwem z 8 stycznia 2015 r. wniesionym do Sądu Okręgowego w Szczecinie IC 35/15, wskazujące jako podstawę prawną żądania art. 417 § 1 k.c. - sprawa jest w toku;
5. postępowanie o zapłatę 900.000 zł rozpoznawane przez Sąd Okręgowy w Szczecinie pod sygn. akt I C 551/16 – sprawa w toku.

Sąd Okręgowy oparł rozstrzygnięcie na podstawie przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. uznając, że zachodzi tożsamość roszczeń w sprawie, która toczyła się w Sądzie Okręgowym w Szczecinie pod sygnaturą akt IC 534/10, a także w niniejszej sprawie.

Sąd I instancji wskazał, iż Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie IC 534/10 oddalił powództwo L. N. o zapłatę, a następnie Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 8 marca 2012 r. oddalił apelację powoda od tego wyroku. Sąd Najwyższy po rozpoznaniu skargi kasacyjnej powoda L. N. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 8 marca 2012 r. wyrokiem z dnia 21 marca 2013r uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. Następnie Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt I C 1187/13 (wcześniej I C 534/10) umorzył postępowanie w zakresie 137.765 zł i oddalił powództwo w pozostałej części. Od powyższego wyroku została wywiedziona apelacja, która wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 października 2015 r. została oddalona. L. N. złożył skargę kasacyjną jednakże Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia jej do rozpoznania.

W odniesieniu do tożsamości postawy roszczenia Sąd Okręgowy wskazał, że w obu tych sprawach powód dochodził naprawienia szkody wyrządzonej czynami niedozwolonymi Skarbu Państwa zgłaszając żądanie pieniężne odszkodowawcze i jako podstawę faktyczną swojego żądania wskazywał wykreślenie hipotek z ksiąg wieczystych. W obu sprawach powód zgłaszał żądanie pieniężne odszkodowawcze, i w obu sprawach jako podstawę faktyczną swojego żądania wskazywał niezgodne - w jego ocenie - z prawem wykreślenie hipotek z 32 ksiąg wieczystych. Skoro w sprawie I C 534/10 (I C 1187/13) powód powoływał się na powstanie - wskutek wykreślenia hipotek - szkody w postaci negatywnych dla niego, jako dla wierzyciela, konsekwencji i skoro w sprawie I C 534/10 (I C 1187/13) dochodził równowartości wierzytelności zabezpieczonej 32 hipotekami przymusowymi, to dochodząc jeszcze większej kwoty w niniejszej sprawie występuje z takim samym, w sensie materialnoprawnym, żądaniem.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c.

Sąd Okręgowy przyznał od powoda na rzecz strony pozwanej koszty poniesione przez stronę pozwaną, czyli koszty zastępstwa procesowego profesjonalnego pełnomocnika. Koszty te ustalono na podstawie § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzemieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu, przy zastosowaniu art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł powód, zaskarżając je w całości, wnosząc jednocześnie o zmianę rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie pozwu do merytorycznego rozpoznania. W piśmie tym powód wniósł również o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie prawa własności wynikającej z Konstytucji RP oraz wszystkich przepisów kodeksu cywilnego związanych z ustaleniem tożsamości powództwa jak i braku możliwości przywrócenia wpisu hipotek;
2. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 168 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez błędną interpretację zarówno wskazanej podstawy faktycznej pozwu jak i samego przedmiotu pozwu;
3. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie albowiem w niniejszej sprawie przytoczone w niniejszej sprawie fakty nie występowały w sprawie o sygn. akt I C 1187/13 i nie były osądzone;
4. rażąco błędne przyjęcie faktów i całkowite pominięcie dowodów, iż sprawa obecna nie jest tożsama ze sprawą o sygn. I C 1187/13.

Do zażalenia powoda w piśmie stanowiącym odpowiedź na zażalenie ustosunkował się pozwany, wnosząc o oddalenie zażalenia w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wbrew stanowisku skarżącego Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne, bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Zakres przedmiotowy i podmiotowy powagi rzeczy osądzonej reguluje przepis art. 366 k.p.c., zgodnie z którym wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Oznacza to, że prawomocny wyrok

rozstrzygający między tymi samymi stronami kwestię istnienia (nieistnienia) roszczeń wywodzonych w oparciu o tą samą podstawę faktyczną i prawną wyłącza możliwość ponownego rozstrzygnięcia tego samego sporu. Z mocy ustawy niedopuszczalna jest więc możliwość wielokrotnego rozstrzygnięcia tego samego sporu między tymi samymi stronami, a wyrok odmawiający uwzględnienia powództwa w sposób wiążący dla stron przesądza o istnieniu prawa (roszczenia).

Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego zażalenia ma więc kwestia tożsamości roszczenia zgłoszonego w niniejszej sprawie i prawomocnie rozstrzygniętego w sprawie o sygnaturze I C 1187/13 Sądu Okręgowego w Szczecinie. Sytuacja, w której następuje tożsamość roszczeń zachodzi wówczas, gdy jednakowy jest nie tylko przedmiot i podstawa prawna żądania, ale także podstawa faktyczna roszczenia (zdarzenie, z którego strona powodowa wywodzi swoje żądania). Tożsamość tych elementów zachodzić musi między podstawą rozstrzygnięcia (a więc faktów i podstawy prawnej wyroku wydanego w sprawie wcześniejszej) i podstawą ponownego pozwu. Innymi słowy tożsamość roszczeń zachodzi wtedy, kiedy sąd w nowej sprawie ma orzec o takim samym roszczeniu (żądaniu), wywodzonym z faktów, na których oparto poprzednie orzeczenie. Nadto, na ocenę tożsamości zgłaszanych roszczeń nie wpływa zasadniczo sposób uzasadnienia żądań w nowym pozwie jeśli uzasadnienie to odwołuje się do osądzonego już stan faktycznego. Samo zatem przytaczanie twierdzeń faktycznych, które mogły i powinny być powołane przez powoda w toku procesu prawomocnie zakończonego (a nie zostały wówczas zaprezentowane i uległy tzw. prekluzji procesowej) nie może uzasadniać kierowania nowego pozwu.

Powyższa kwestia była przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego, który między innymi wyjaśnił, że skutek ten określa się jako tzw. wykluczające działanie prawomocności oraz powagi rzeczy osądzonej i jest niezależny od tego, czy strona ponosi winę zaniechania przytoczenia określonych okoliczności lub podniesienia właściwych zarzutów (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012 r. V CSK 541/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2000 r. II CKN 698/98 LEX nr 1218146). O tym, czy w kolejnych procesach chodzi o tę samą lub inną podstawę faktyczną, a więc o ten sam lub odmienny stan faktyczny sprawy, nie rozstrzygają więc konkretne twierdzenia strony powodowej lub brak takich twierdzeń, lecz tożsamość stosunku prawnego z którego wywodzone są roszczenia i istnienie lub nieistnienie przed zamknięciem rozprawy okoliczności faktycznych, tj. zdarzeń lub stanów składających się na stan faktyczny z którymi norma prawna rozstrzygająca o słuszności żądania wiąże dochodzone skutki prawne (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2013 roku, III CSK 43/13, Lex nr 1427740).

Odnośnie wymogu „tożsamości stron” wskazać trzeba, że bez względu na ilość oraz rodzaj pozwanych jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa (staciones fisci), w sprawie występuje zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c. tylko jedna strona, jeden pozwany, którym jest Skarb Państwa. Powyższe oznacza, że ocena tożsamości podmiotowej stron, wedle art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., w postępowaniach poddawanych analizie powinna opierać się na zbadaniu, czy w obu sprawach stroną pozwaną jest Skarb Państwa. Ocena ta nie powinna zaś polegać na analizie, ile jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa zostało w sprawie wskazanych, jako tych z których działalnością wiąże się dochodzone roszczenie. Niezależnie bowiem czy pozywany jest Skarb Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Świnoujściu, czy Skarb Państwa – Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie, to pozwanym pozostaje nadal Skarb Państwa jako jedna osoba prawna. Oznacza to, że zachodzi tożsamość podmiotowa strony pozwanej w sprawie niniejszej oraz w sprawie o sygn. IC 534/10 (IC 1187/13). Przy tym o należytej reprezentacji Skarbu Państwa w procesie w trybie art. 67 § 2 k.p.c. sąd jest obowiązany dbać z urzędu.

Przechodząc natomiast do oceny tożsamości roszczenia wskazać należy, że analiza pism procesowych powoda, którymi inicjował on postępowanie - najpierw w sprawie I C 1187/13 przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, a następnie w niniejszej sprawie przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądowi Rejonowego w Świnoujściu, przekonuje bowiem, że powód L. N. w obu tych sprawach domaga się odszkodowania związanego z wykreśleniem hipoteki przymusowej ustanowionej na zabezpieczenie jego roszczeń wobec Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.. W każdym z tych postępowań, w ocenie Sądu Apelacyjnego, powód wywodzi odpowiedzialność pozwanego Skarbu Państwa z działaniem sprawczym Skarbu Państwa skutkującym, w

ocenie powoda, uniemożliwieniem powodowi zabezpieczenie tego samego roszczenia, które zabezpieczyły to samo, skierowane przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej roszczenie.

Mimo różnie rozłożonych akcentów co do działań czy zaniechań Skarbu Państwa, powód niewątpliwie dochodzi w obu sprawach naprawienia tej samej szkody wynikłej z braku możliwości zaspokojenia swojej wierzytelności należnej od dłużnika osobistego – Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.. Co prawda są też pewne odmienności w argumentacji przywoływanej celem uzasadnienia żądań w sprawie uprzednio rozpoznanej i przedmiotowej jednakże, w ocenie Sądu Apelacyjnego to, że powód akcentuje bardziej ten, a nie inny aspekt faktyczny swego roszczenia o zapłatę odszkodowania za tę samą szkodę, jako jego zdaniem mający znaczenie zasadnicze, nie może być utożsamiana z odmienną podstawą faktyczną roszczenia. Okoliczność ta nie może przesądzać o braku tożsamości w zakresie przedmiotu rozstrzygnięcia w uprzedniej i przedmiotowej sprawie. Istotą bowiem pozostaje ukierunkowanie powoda na osiągnięcie tego samego celu w związku z bezprawnym - w jego ocenie - zachowaniem pozwanego Skarbu Państwa tj. naprawienia szkody powstałej wskutek braku możliwości zaspokojenia wierzytelności należnej powodowi od dłużnika osobistego. W ocenie Sądu Apelacyjnego, wciąż mamy do czynienia z jedną i tą samą szkodą.

Wskazywane przez stronę powodową zdarzenia zostały zapoczątkowane wydaniem przez Sąd Okręgowy w dniu 27 listopada 2000 r. postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia pieniężnego L. N. wobec Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M. w kwocie 555.534,15 zł, które następnie postanowieniem z 28 września 2007 r. zostało uchylone, co z kolei spowodowało wykreślenie ustanowionych hipotek przymusowych. Następnie, w dniu 25 lipca 2008 r. L. N. złożył wniosek o uchylenie postanowienia Sadu Okręgowego z 28 września 2007 r. uchylającego postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 27 listopada 2000 r. o zabezpieczeniu roszczenia wnioskodawcy poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej do kwoty 555.534,15 zł z odsetkami umownymi w wysokości 3% rocznie na udziałach w nieruchomościach dłużnika Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.. Sąd Okręgowy w Szczecinie, postanowieniem z 3 września 2008 r. (sygn. akt I Co 206/00) oddalił powyższy wniosek. Na skutek wywiedzionego zażalenia wierzyciela Sąd Apelacyjny w Szczecinie, postanowieniem z 31 października 2008 r. zmienił powyższe postanowienie w ten sposób, że na podstawie art. 359 § 1 k.p.c. uchylił postanowienie z 28 września 2007 r. Należy przy tym wskazać, że w sprawie prowadzonej pod sygn. akt I C 1187/13 powód L. N., pozwem z dnia 16 maja 2010 r., uzupełnionym pismem z dnia 10 czerwca 2010 r. wniósł przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w Szczecinie o zapłatę kwoty 555.534,15 zł wraz z należnymi odsetkami zgodnie tytułem odszkodowania z tytułu poniesionej szkody związanej z wydaniem niezgodnego z prawem orzeczenia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 września 2007 r. w sprawie o sygn. akt I Co 206/00 na podstawie którego uchylone zostało postanowienie tegoż Sądu z dnia 27 listopada 2000 r. w przedmiocie ustanowienia hipoteki przymusowej łącznej do kwoty 555.534,15 zł w konsekwencji czego Sąd Rejonowy w Świnoujściu postanowieniem dnia 26 i 27 lutego 2008r. dokonał wykreślenia hipotek przymusowych w kwocie 555.534,15 zł z ksiąg wieczystych nieruchomości czym doprowadził powoda do utraty zabezpieczenia wierzytelności. Jednocześnie powód wniósł o zwrotu poniesionych kosztów procesowych poniesionych w dotychczasowych postępowaniach prowadzonych w celu odzyskania niniejszej kwoty pieniężnej, określając wartość przedmiotu sporu na kwotę 2.500.000 zł. Wyrokiem z dnia 30 listopada 2011 Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo. Apelacja powoda od wydanego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 8 marca 2012 r., który uznał za prawidłowe ustalenia Sądu I instancji, iż powód nie wykazał szkody oraz związku przyczynowego między szkodą a bezprawnym działaniem pozwanego, a nadto że powód nie wykazał, aby pozwany dopuścił się bezprawnego działania. Na skutek skargi kasacyjnej powoda, wyrokiem z dnia 21 marca 2013 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 5 września 2013 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 30 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy oddalił powództwo w całości. Decyzję tę utrzymał w mocy Sąd Apelacyjny w Szczecinie, wydając w dniu 29 października 2015 r. wyrok oddający apelację powoda (sygn. akt I ACa 567/15). Od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego powód wywiódł skargę kasacyjną, jednakże Sąd Najwyższy, postanowieniem z 7 października 2016 r. odmówił przyjęcia jej do rozpoznania, wskazując jednocześnie, że w niniejszej sprawie nie występuje problem budzący istotne wątpliwości interpretacyjne, który nie stał się jeszcze przedmiotem wyjaśnień w orzecznictwie lub doktrynie, bądź którego rozumienie jest niejednolite albo niejasne, a tym samym nie zostały spełnione przesłanki z art. 398⁹

§ 1 k.p.c. uzasadniające jej rozpoznanie. Podkreślenia wymaga, że wszelkie decyzje procesowe, wydawane w toku procesu I C 1187/13, tworzą jeden ciąg przyczynowo-skutkowy, będący przejawem działalności Skarbu Państwa. W takiej sytuacji, brak jest podstaw do wyodrębniania różnych zdarzeń sprawczych i dochodzenia odszkodowania w wielu odrębnych postępowaniach przeciwko Skarbowi Państwa w oparciu o poszczególne, pojedyncze decyzje Sądu.

W rozpoznawanej sprawie, powód również dochodzi od Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Świnoujściu odszkodowania wobec uniemożliwienia mu prowadzenia egzekucji z obciążonych hipoteką przymusową nieruchomości posiadających księgi wieczyste prowadzone przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu Wydział V Ksiąg Wieczystych, położonych przy ul. (...) w M., tymże w innej kwocie, tj. 1.100.000 zł. Podkreślenia jednak wymaga, że Sąd Okręgowy w Szczecinie, wydając wyrok w sprawie I C 1187/13, rozstrzygnął już o kwestii ewentualnego istnienia roszczenia odszkodowawczego powoda, wywodzonego z faktu wykreślenia hipoteki przymusowej ustanowionej na zabezpieczenie jego roszczeń wobec spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.. Sąd ten posiadał wiedzę o postępowaniach sądowych prowadzonych z udziałem powoda, a dotyczącym owego wykreślenia hipoteki. Sąd ten oparł rozstrzygnięcie o podstawę faktyczną, która uwzględniała okoliczności aktualnie podnoszone przez skarżącego, co znajduje odzwierciedlenie w dokumentach znajdujących się w aktach sprawy uprzedniego postępowania. Pomimo bowiem różnie rozłożonych akcentów w zakresie działań czy zaniechań Skarbu Państwa, powód niewątpliwie dochodzi w obu sprawach naprawienia szkody wynikłej z braku możliwości zaspokojenia swojej wierzytelności od Spółdzielni. Innymi słowy, w zarówno w sprawie I C 1187/13, jak i obecnie rozpatrywanej, chodzi o tę samą szkodę, o te same okoliczności faktyczne i prawne, z których powód wywodzi swoje żądanie, czyli de facto, o to samo roszczenie, inaczej tylko motywowane pod kątem nacisku na poszczególne fakty w jednym łańcuchu przyczynowo-skutkowym. Zarówno w tamtej sprawie, jak i niniejszej, szkody powód upatruje w wykreśleniu hipotek i niemożnością prowadzenia egzekucji, co wprost wynika z treści obu pozwów. Podkreślić też należy, że w tym zakresie Sąd Apelacyjny wypowiadał się już kilkakrotnie, w związku z kierowaniem przez powoda kolejnych pozwów, w szczególności w sprawach I ACz 1533/13, I ACz oraz I ACz 133 i 134/14.

Dodatkowo wskazać należy, że różnice w wartości dochodzonej kwoty w obu sprawach nie dyskwalifikują tożsamości powództwa, gdyż w istocie żądanie w dalszym ciągu pozostaje takie same. Stąd też, w ocenie Sądu Apelacyjnego, różnica we wskazywanej przez stronę wartości przedmiotu sporu pozostaje irrelevantna dla prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. W judykaturze przyjmuje się, że różna wartość przedmiotu sporu może stanowić przejaw braku tożsamości przedmiotowej roszczenia, o ile powód - zamiast dochodzić jednym pozwem całego roszczenia materialnoprawnego, wynikającego z określonego stosunku prawnego - dochodzi tego roszczenia w częściach w kilku różnych pozwach (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 1966 r., II PR 123/66, OSNC 1967/12/219). Taka sytuacja w analizowanym przypadku bez wątpienia jednak nie występuje. L. N. w sprawie I C 1187/13 domagał się bowiem zasądzenia kwoty odszkodowania stanowiącej wyrównanie całej szkody jaką miał w ogóle ponieść, a dopiero pozwem późniejszym, złożonym w ocenianej obecnie sprawie zgłosił żądanie częściowe (wchodzące niewątpliwie w skład uprzednio zgłoszonego i już rozpoznawanego żądania). Tak więc jego roszczenie zawarte w niniejszej sprawie mieści się w żądaniu ujętym w pozwie inicjującym sprawę I C 1187/13.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że rozpoznanie wniosku o ustanowienie pełnomocnika nie podlega kognicji Sądu odwoławczego.

Z uwagi na powyższe zdaniem Sądu Apelacyjnego zachodziły zatem w niniejszej sprawie podstawy do stwierdzenia zawisłości sporu, stąd odrzucenie pozwu było w pełni uzasadnione i zażalenie powoda na to postanowienie Sądu Okręgowego na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlegało oddaleniu (punkt I).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., nie obciążając nimi powoda, z uwagi na charakter sprawy oraz trudną sytuację życiową i materialną powoda.

Mirosława Gołuńska Danuta Jezierska Agnieszka Sołtyka